

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrske:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-80

za Nemčijo:

celo leto naprej K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 95.

Izbaja vsak dan svojo izveščat medelje in pravnika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 95.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:
celo leto naprej K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravištvu prejemam:

celo leto naprej K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Pritisk ruske ofenzive.

RUSKI NAPADI NA NAŠ CENTRUM ZAVRNJENI. ŠTEVILO VJETNKOV JE NARASLO NA 2000.

Dunaj, 13. junija. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Ob Prutu južno Bojana smo zavrnili ruski napad. V Sadagoro, Snyatin in Horodenko je vkorakala sovražna kavalerija. Pri Burkanovu ob Stripu se je več ruskih sunkov ponesrečilo. Severozapadno Tarnopola stoje naše čete neprestano v boju. Pri Sapanovu smo z ognjem naših topov preprečili ruski napad. Jugozapadno Dubna smo pogнали sovražno kavalerijsko krdo nazaj. V Voliniji je dosegla sovražna konjenica ozemlje pri Torčinu. Večinoma vlada mir. Pri Sokulu ob Striru je pogнал sovražnik svoje čete k napadu. Bil je vržen nazaj. Tudi pri Kolkah so se ponesrečili vsi ruski poskusi prekoračiti reko. Število tu sem privedenih vjetnikov je naraslo na 2000.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. junija. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Ob Dvini jugovzhodno Dubne je ogenj naših baterij razpršil neko rusko konjeniško brigado. Severovzhodno Paronovičev je bilo streljanje sovražne artiljerije živahnije. Armada generala grofa Bothmerja je zapadno Przewloke ob Stripu popolnoma odbila sovražne napade. Pri Podhajcah je nemški letalec v zračnem boju premagal rusko letalo. Vodja in opazovalec — neki francoski častnik — sta vjeta. Letalo je shranjeno.

Vrhovno armadno vodstvo.

Navali ruskih trum na našo fronto niso prenehali, vendar je bil ponedeljek nekoliko mirnejši dan. Na levem in desnem krilu so se naše

čete umaknile v dobro pripravljene, zadaj ležeče pozicije, v katerih se bodo z vso njim lastno vztrajnostjo in hrabrostjo uprle ruskemu pritisku.

V našem uradnem poročilu imenovani kraji so: Sadagora, znana »prestolnica« židovskega čudodelnega rabijskega, blizu Crnovic, na levem bregu Pruta. Sniatyn je malo galsko mesto ob Prutu, na pol poti med Crnovicami in Kolomejo. Severno Sniatyna leži Horodenka, zapadno Zalesčikov, ob železnici Zalesčiki - Kolomeja. Torčin je večji volinski kraj ob cesti Luck-Vladimir Volinski, kakih 25 kilometrov zapadno Lucka. Sokul ob Striru leži med Rožiščem, kjer prehaja železnica Kovel - Rovno čez reko in med Kolkami; Burkanov je trg, približno 5 km severno Višnjovčika ob Stripu; v nemškem poročilu omenjena Przewloka leži severozapadno Buczaczt, ob desnem bregu Stripe.

Položaj v Crnovicah.

Iz Crnovic poročajo 12. junija: Mesto preživlja zopet historične trenutke. Povsodi je videti naše in ruske ranjence ter na fronto korakajoče vojaške oddelke. Prebivalstvo z nervoznostjo pričakuje nadaljnjih dogodkov. Rusi so koncentrirali ob besarabski meji nad 800 topov ter veliko število konstruiranih metalcev min. Njihove juriše s pomočjo strupenih plinov vodijo francoski častniki. Grmenje topov je strašno. Zdi se kakor da bi se zaganjala vsa besnost cele ruske armade na našo fronto.

»Voja se šele začena.«

Preko Kodanja poročajo: Po neuspehih svoje ofenzive v marcu, se je rusko armadno vodstvo za nadaljnje operacije posebno skrbno pripravljalo. Vojni minister Šuvajev in general Frolov, oba zaupnika carja Nikolaja, sta osebno vodila reorganizacijska dela. Na čelo intendantce je bil postavljen senator Garin. Za aprovizacijo, municijo, avijatiko so bile postavljene posebne strokovne komisije. Vojni minister Šuvajev je izjavil zastopnikom petrogradskega in moskovskega časopisja: Voja se

še ne bo kmalu končala, temveč se bo sedaj znova pričela (?).

Veliko posvetovanje v ruskem glavnem stanu.

Preko Amsterdam poročajo: V ruskem glavnem stanu se vrši 20. t. m. veliko vojaško posvetovanje pod predsedstvom carja Nikolaja. Posvetovanje se udeležijo generali Aleksinov, Kuropatkin, Ivanov, Dimitrijevič, Brusilov ter zastopniki francoskega in angleškega generalnega štaba.

Ruska rasa.

Dunaj, 13. junija. (Kor. urad.)
Iz vojnega časnikarskega stana javljajo: Z ruske strani se v nevtralnem inozemstvu razširja vest, da je bila poljska legija popolnoma uničena. Poljska legija se je jako hrabro bojevala ter je zavrnila vse ruske napade.

Artiljerijski boji med Adižo in Brento.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. junija. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Na fronti med Adižo in Brento in v Dolomitih so bili artiljerijski boji od časa do časa, čim so se vremenske vidne razmere zboljšale, kako živahni. Na več točkah so Italijani svoje brezuspešne napadalne poskuse obnovili.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

11. junija. Včeraj je koncentriral sovražnik svoje sile na mal kos naše fronte južno - zapadno Asiaga. Po intenzivni artiljerijski pripravi so jurišale goste sovražne infanterijske mase v moči približno ene divizije večkrat na našo pozicijo na hribu Lemerle, bile pa so s protinapadom vržene nazaj z najtežjimi izgubami in so pustile nad 100 vjetnikov in 20. domobranskega polka v naših rokah. Med Adižo in Brento se razvija počasi naša ofenziva. Naša infanterija je nanovo napredovala s krepko podporo artiljerije na

Grof Tisza o veliki bitki.

Iz Budimpešte poročajo 13. junija: Na današnji konferenci vladne stranke je izpregovoril ministrski predsednik grof Tisza tudi o vojaškem položaju ter je dejal: Ravno ko se sestaja ogrski državni zbor, divja na severovzhodnem bojišču ogromna bitka, v kateri se je napadalcem posrečilo v posameznih delih doseči gotove lokalne uspehe. To hočemo tem manj zanikati, ker smo sebi samim dolžni odkritosrčnost in ravno tako narodu. Ta epizoda pa izginja napram onim velikim dogodkom, ki so se izvršili od izbruha vojne sem in ki so našli narod v popolni moški odločnosti. V kolikor more človek sploh presoati bodočnost, lahko zanesljivo trdim, da cela ta epizoda ne bo imela nobenega bistvenega vpliva na končni rezultat.

italijanske nižine. Od daleč vidimo Vincenzo... Lahi se nam tropoma vdajajo, v zadnjem boju v našem odseku smo jih en sam popoldan naložili 2300. Ko gredo za fronto v vojno vjetništvo, kar poskakujejo... Naša artiljerija je grozovita, sijajna. Celi hribi so razkopani od granat. Tu vidiš prizore, ki se Ti za vedno zarišejo v dušo. Pred nekaj dnevi smo proti večeru zasedli važne italijanske pozicije, posejane s trupli padlih braniteljev. Bili smo utrujeni in vlegli smo se kamor smo le mogli med nje, naše mrtve sovraže, ki jih bodo jutri naši prav tovariško položili v zemljo. Poleg mene je ležal italijanski tenente s prestreljeno glavo. Mlad, lep človek, obraz mu je bil miren in v luninem svitu se je zdelo, da le spi... Lahi mnogo trpijo. Naleteli smo na oddelke, ki so bili že peti dan brez hrane. Naša artiljerija jim je bila vsa pota s silnim ognjem zaprla. V nas vseh gori le ena želja: Naprej!

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Padel je na čelu svoje brigade v zadnjih dneh generalmajor Prestinari.

Italijanski finančni minister Daneo je navzlic kabinetni krizi odšel v Pariz na gospodarsko konferenco. Nekateri listi menijo, naj se udeležijo konference kot administrativni odposlanec italijanske vlade.

Po demisiji Salandrovega kabineta.

Burna seja zbornice.

Curih, 13. junija. Italijanska poslanska zbornica je imela včeraj sejo, ki je trajala eno uro in pol in bila izredno viharina. Nekaj poslancev je izjavilo, da bi bili glasovali v soboto za Lucianijev dnevi red, oziroma proti njemu, ako bi bili navzoči, ali to bi številno ne bilo vplivalo na izid glasovanja.

Salandra je ob nemiru zbornice naznanil, da je ministristvo vsled glasovanja v soboto podalo kralju demisijo in da si je kralj pridržal odločitev. Ministristvo ostane v svojem poslu v svrhu reševanja rednih upravnih reči in vzdrževanja javnega reda. Ministristvo bo medtem uporabljalo vsa od parlamenta mu dana pooblastila in prevzame vsako morebitno odgovornost za to, kar more biti potrebno

obeh pobočjih Vallarse, vzdolž višin južno Posine in Astica začetkom doline Frenzele, visoka planota Asiaga, in na levem bregu potoka Maso. Na soški fronti se nadaljuje artiljerijski dvoboj in srečni sunki naših oddelkov. Tekom vse akcije te dni smo vzeli sovražniku 566 vjetnikov. Sovražni letalci so metali bombe na Franzaso, ne da bi bilo človeških žrtev ali druge škode.

Bombe na Benetke.

Lugano, 13. junija. Vojaško poveljstvo v Benetkah poroča: V nedeljo zvečer ob 10. se je pojavila nad Benetkami in Mestre skupina avstro - ogrskih hidroplanov. Alarmnim signalom je sledil med 1/4 in 3/411. močan odbijalni ogenj, ki je prisilil pomorska letala, da so ostala v znatni višini. Na Benetke in Mestre so bile vržene bombe, ki so povzročile materialno škodo in ranile več oseb.

»Od daleč vidimo Vincenzo...«

Z italijanskega bojišča piše kadet Fredo Feticch: »Lute borbe zadnjih dni je hladil izdaten dež, dva dni smo bili do kože mokri. Danes stojimo v svitu toplega solca na zadnjem grebenu, ki nas še loči od

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.

(Dalej.)

VI.

Chonchettin dnevnik.

16. maja.

Pravkar sem prečitala dnevnik Evgenije de Guerin —, ki mi ga je posodila gospa de Chastellux, ena naših učiteljic. Ali je moje samotno življenje gojenke v tem vernonskem samostanu poglobilo užitek, ki ga nudi berilo? Morda. Gotovo je, da me je ta knjiga za dolgo storila srečno.

Zdaj, ko sem jo sklenila, pre-mišlujem, kako dobra je ta navada, dan za dnem shraniti svoje doživljanje v malo, zvesto knjižico, ki ti jih postavi pred oči, kadar želiš. Mnogo mojih vrstnic postopa enako. Videla sem nekaj teh dnevnikov: zdelo se mi je, da so polni samih brezposmembnosti. Danes, mislim, da vem, kako treba voditi tak zapisnik. Poskusiti hočem.

Toda kaj... Glej, ko treba, da

pričnem, sem vsa v zadregi... Hotela bi, da a mala knjižica, katere strani so še bele, obsega vse moje življenje... A kje naj se ga lotim?... Zdi se mi, kakor da ne živim več kakor šest let... šest let, prežitih v Vernonu... Vsa v solzah sem prišla sem... a čas me je polagoma tesno priklenil na ta kraj, kakor pritrdi bršljan na zidovje v parku... Draga, draga moja hiša, kako te ljubim!... Kako dobro si me sklenila v svoje naročje ter se me polastila cele odtedaj, ko si me sprejela malo deklico, pa do danes, ko sem že skoro velika — ko že imam šestnajst let!

Skozi okno, poleg katerega stoji prav na koncu naše učilnice pisalna miza, kjer pišem, vidim na samostansko dvorišče, celo dolgo poslopje z enakomernimi okni, uro v koničastem zvoniku in krásni prostorni vrt v zelenju z belimi kipi med drevjem... Končno je to prav majhen svet in vendar kako velik! Kako slikovito je to obzorje za tistega, ki je motri pogosto in zna primerjati njega različne vtise. Pravkar je zahajalo solnce pozlatilo vrhove dreves in zadnje nadstropje je zažarelo kakor v plamenih. Zdaj je solnce izginilo; nad modrobarvenim drevjem se vzpenja rožnato nebo.

17. maja.

Noč mi je prinesla dober svet. So stvari, katerih ne bodem zapisala... Sicer bi jih tudi ne mogla... Bog mi je bil milostljiv in polagoma izbrisal v meni spomine, ki so me preganjali, ko sem bila še majhna. In zaobljubila sem se, da nočem več misliti na vse to. Kakor starodavne sanje je danes vsa ta moja preteklost... Od vsega ni ostalo drugega, kakor eno samo ime, ki je vpletam v svojo samotno molitev zvečer ob vznožju postelje...

... Začela sem torej, kakor sem zapisala še včeraj, resnično živeti še-le tisti dan, ko sem vstopila v Vernon. Ah, in vendar, koliko solza, ko sem objela Dino, ki me je zapuščala... In kakšna noč brez spanja, ta prva noč, ki sem jo preživela v spalnici!... Ena izmed velikih je prišla, da me sleče. Začudila sem se, dobro se spominjam. Znala sem se slačiti sama... Ko so že vse vrstnice spale, sem še čula. To pač ni bila več tihoča moje sobe!... Slišala sem dihati svoje tovarišice, pokati postelje... Zdaj ena, zdaj druga je v spanju glasno izpregovorila...

Silen strah se me je lotil. Zares čuden občutek, ta strah. Pozneje sem si mislila, da bi marsikatero mojih

tovarišic ena noč v »veliki hiši« navdala s strahom.

Ta noč ob mojem prihodu je skušnjo, ki sem jo naslednji dan prestala pri gospe de Chastellux, moj najživahniji spomin iz teh časov. Zastavila mi je nekaj vprašanj iz zgodovine, slovnice in računstva. Znala nisem nič in tudi govoriti se nisem upala. Končno, ko je gospa de Chastellux videla, kako neumna da sem in da se vsak čas spustim v jok, me je nehala izpraševati, me vzela v naročje in me vprašala po mojem domu, kdo me je vzgojil, kdo me učil... Ker je imela prijazno lice, sem ji polagoma jela pripovedovati o »veliki hiši«, kako sem tam priživljala svoje dni, o Dini in gosposki Lehaft... Ohranila pa sem za-se polno stvar, katere sem ji še-le mnogo pozneje zaupala.

Začudena in z očitnim zanimanjem me je poslušala. Ko sem končala, me je objela in odpustila.

Isti dan sem jo slišala reči neki drugi gospe (imam prav dober posluh):

— Ne zna nič. A inteligentna je, zelo inteligentna.

To me je veselilo... Inteligentna sem bila torej. Prvič, tako se mi zdi, sem ta dan začutila v sebi nekaj ponosu podobnega.

Res pa je bilo, da nisem znala ničesar. Vstopiti sem morala v najnižji razred, v razred modric... med najmanjše. S tem pomizanjem sem plačala ponos prejšnjega dne.

Pozneje sem na srečo preskočila dva letnika. Navzlic temu še nisem dovolj napredovala in moje vrstnice so vse mlajše od mene.

18. maja.

Danes zjutraj sem prejela iz rok gospe de Chastellux pismo svojega očeta. Kaka ljubka pisma, prijetna kakor knjiga mi piše moj ubogi oče! Mari ni žalostno, da sem vedno, vedno od njega ločena, da ga vidim komaj za nekaj ur celo tedaj, kadar v počitnicah zapustim Vernon?... In vendar, dobro vem, da mora biti tako in da ne morem dalje živeti v veliki hiši.

Ne govorimo torej več o tem. Tudi to so stvari, katerih se nočem več spominjati.

Ker sem že izgovorila te dve besede »moje počitnice«, najrajši zapišem te svoje spomine, ki so mnogo lepši. Ah, zares jih ljubim svoje samotne počitnice v Soupizu in tista dva meseca, ki ju preživljam tam doli, sta najprijetnejša v celem letu.

(Dalej prihajajo.)

za zmagovito nadaljevanje italijanske vojne. Zato prosi zbornico, naj odgodi svoje delo. Nekaj poslancev na desni in v središču je ploskalo. Drugače je vladal mir.

Predsednik Marcora je sporočil, da je podal Turati predlog, naj se skliče zbornica takoj, najkasneje pa 10 dni po rešitvi kabinete krize in dostavi, da se mu zdi predlog nesprejemljiv. Socijalistična frakcija je živahno protestirala in prišlo je do zmerjanja med različnimi frakcijami.

Turati je izjavil, da ako se skliče zbornica kmalu, se ustavi s tem razne manevre, s katerimi se slepari ljudstvo, in njihove posledice. Modigliani je podpiral predlog Turati in napadal pri tem vladno cenzuro, ki strankarsko tlači časopise. Rubini se sicer strinja s Turati, ali ako bi bil sprejet predlog, bi se tolmáčilo to v inozemstvu za dokaz slabosti in pomanjkanja zaupanja v same sebe. Turati izjavi, da umakne svoj predlog, poudarja pa ponovno, da zbornica ne sme videti, da bi se vrnila taka vlada, ki bi organizirala nasilstva, izgrede in plenitve, kakor je to storil Salandra. Nastane strašen hrup.

Salandra in drugi ministri kriče: Lažete! Lažete! in zapuste dvorano. Hrup traja dalje v zbornici, slednjič mu naredita konec Giradini in Comandini, ki zakliče: Zivela Italija! Ziveli naši vojaki! Večina poslancev se pridruži klicu. Predsednik zaključi sejo.

Senat.

Curia, 13. junija. (Kor. urad.) V italijanskem senatu je podal ministrski predsednik Salandra isto izjavo, kakor v zbornici.

Senator Canevaro se je spominjal lorda Kitchenerja, nakar je izrekel neki senator italijanski armadi in mornarici pozdrave senata, za katere sta se zahvalila vojni in mornarični minister.

Vojni minister Marroni je zagotavljal, da živi v armadi vera in upanje.

Senat bo imel še eno sejo v rešitev zakonskega načrta za budgetni provizorij do konca julija.

Pred sestavo novega kabineta.

Lugano, 12. junija. (Kor. urad.) Da bi se dosegel uspešen vpliv na rešitev kabinete krize, so frakcije reformno - socijalistična, republikanska, radikalna in demokratična z leve, ki so bile zastopane pri sobotnem glasovanju s 104 opozicijskimi glasovi, osvežile svojo zvezo. Za podlago svoje akcije so izvolile obliko, da mora biti v novem kabinetu utelesena narodna edinstvo. Zdi se pa, da jim gre v glavnem za to, da si pridobijo same zase vodstvo novega kabineta, bodisi direktno, ali pod predstvom praktično brezvplivne osebe, kakršna je 83letni zbornični dekan Boselli, ki je nastopil, kakor znano, že večkrat kot prijatelj vojne. Ali kaže se, da te frakcije, ako bi sprejele direktno vodstvo novega kabineta, bi bile med seboj needine in bi jih druge frakcije ne smatrale za ekspanzivne ali posredovalce narodne edinstva, kajti del njih prezentira za bodočega ministrskega predsednika reformnega socijalista Bissolatti, drugi del pa hoče, ker je radikalna frakcija številnejša in doždevna pa lažje arinčno uglednejša, za predsednika kakoga radikalca in daje prednost Alessiju, ki pa je imel v soboto nepreviden govor, v katerem se preveč jasno zrcali strah njegov in njegovega padovanskega volilnega okraja pred bližajočim se vojnim viharjem.

Socijalistična zbornična frakcija je sklicala seje, da se posvetuje, kako more nastopiti proti prizadevanju intervencionističnih frakcij glede rešitve kabinete krize in kolikor mogoče glede nadaljevanja pustolovske politike Italije z odločilnim vplivom na najučinkovitejši način.

Razni listi imenujejo osebe, ki naj bi stopile na čelo novega kabineta. Imenujejo se: Orlando, Orselli, Tittoni, Luzzatti, Alessio, Bissolatti, Schamzer itd.

»Wiener Sonn- und Montagszeitung« izjavi: Šele uspehi avstrijskega prodiranja so ustavili zavlačevanje izbruhota notranje krize v Italiji. Ako imamo pred očmi ta dejstva in okoliščine, se bomo varovali pripisovati tej demisijski ministrskega predsednika, ki je že zdavnaj padel pred javnim mnenjem svoje lastne dežele, dalekosežni politični pomen. Zato se mora računati z verjetnostjo, da bo demisijska Salandrova imela za posledico rekonstrukcijo kabineta morda s še močnejšim poudarkom vojne note kakor doslej.

»Avanti« beleži vest, da je angleški poslanik sporočil, da angleška vlada želi, da ostane v novem kabinetu Somino kot zunanji minister.

V novo ministrstvo vstopilo baje kot ministri in državni podtajniki štirje Giolittijanci, štirje radikalci, štirje reformni socijalisti, pet ali osem iz demokratičnih frakcij.

Lugano, 12. junija. Ministrstvo je imelo po zbornični seji takoj posvetovanje in je takoj sklenilo demisijsko. Verjetno je, da pride do kabineta s predsednikom Orlando di Bissolatti, zunanji minister bi bil Tittoni.

Pariški listi pravijo, da kakorkoli se razreši kabinetska kriza v Italiji, bo moralo novo ministrstvo hoditi po potih dosedanjega in vojno nadaljevati do končne zmage.

Ženeva, 13. junija. Agenzia Stefani poroča iz Rima: Poslaniki četverozveze so želeli skupno avdienco pri kralju. Pričakuje se, da dobe zagotovilo, da ostane zunanja politika neizpremenjena.

»Pester Lloyd« poroča, da ni izključeno, da se poveri sestava novega kabineta Salandri. Vsaka italijanska vlada, ki prevzame sedaj posle, ne more storiti nič drugega, nego nadaljevati pot Salandrovega kabineta.

Kralj Viktor Emanuel v Rimu.

Preko Lugana poročajo: Kralj Viktor Emanuel je dospel v Rim v spremstvu generalnega adjutanta Brusatija (ki torej ni odstavljen, kakor se je poročalo), je sprejel v avdienci Salandro, se pogovarjal z njim pol ure; senatni predsednik Manfredi je bil pri kralju pol ure, nato je sprejel zborničnega predsednika Marcora in zopet Salandro. Zbornični dekan Boselli je bil pri kralju v jako dolgi avdienci. Sodi se, da je sprejel Boselli oficijozni nalog, sestaviti takozvani nacionalni kabinet.

Zapadno bojišče.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Proti enemu delu naših novih pozicij na višinah jugovzhodno Yperna se vršijo od danes krajevni napadi Angležev.

Na desnem bregu reke Mase, na obeh straneh od utrdbe Douaumont proti jugozapadu segajočega hrbta smo svoje čete porinili še bolj naprej.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

12. junija ob 11. ponoči. Na desnem bregu Mase so Nemci po močnejši artiljerijski pripravi delali ves dan na naše postojanke severno utrdbe Thiaumont ponavljajoče se napade. Vzlic zastavljanju velikih sil in ljutosti napada, je naš zapiralni ogenj in ožen naše infanterije povsod napadel nasprotnika, čigar izgube so bile jako resne. Obstreljevanje se je raztezalo vrh tega na ves okoliš, zapadno in južno forta Vaux in na našo drugo linijo v odsekih Souvilles in Cavaignes. Na levem bregu Mase, severno Chatancourta, artiljerijski boj brez infanterijskega boja. Na drugih frontah običajna kanonada.

Haigova ofenziva.

Angleški glavni stan na Francoskem je izdal sledeče obvestilo: Mogoče, da imajo Nemci pri svojih, zadnje dni pričelih bojih, namen, izboljšati svoje lastne linije. Iz vedno naraščajoče moči angleške armade, morajo sklepati, da začne ta armada prej ali slej ofenzivo. General Douglas Haig ima v tem vprašanju trdne načrte in bo o pravem času in na pravem mestu nastopil. Zdrava strategija se ne sme dati voditi po ozihr na ljudsko mnenje.

Težave z angleško municijo.

»Kölnische Zeitung« javlja: Z Angleškega došli potniki trde, da se ima angleški municijski minister Lloyd - George boriti z velikimi težavami. Firmi Moorgath Works je dal velika naročila na municijo, med delavci pa se je začelo sumljivo gibanje, ki je hoče vlada z največjo brezobzirnostjo zatreti. V Sloughu, kjer je municijska tovarna, je bil ba je poskušen atentat na kralja in na kraljico. Pri obisku tovarne je tik kraljevske dvojice eksplodirala ročna granata in je bil kraljev tajnik lord Stamfordnan ranjen.

Irski revolucionarji.

»Hamburger Fremdenblatt« javlja, da so irski revolucionarji v ladjedelnici Workman Velak v Belfastu skoro dograjen velik parnik pognali v zrak.

Boji na morju.

BREZUSPEŠEN NAPAD SOVRAŽNIH TORPEDOVK NA POREČ.

Dunaj, 13. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Dogodki na morju.

Dne 12. t. m. zjutraj so vdrle tri sovražne torpedne jednote v poreško pristanišče. Obrambne baterije in aeroplani so jih pregnali. Ogenj njihovih topov ni imel učinka. Le neki zid in neka streha sta bila lahko poškodovana, nikdar ni ranjen, med tem, ko so baterije in letalci zadeli.

Brodovno poveljstvo.

Še en italijanski parnik potopljen.

»Baseler Nachrichten« poročajo, da je v soboto neki avstrijski podmorski čoln potopil še en italijanski parnik; 350 ljudi je baje utonilo.

Boj na morju.

Angleška admiraliteta je dognala, da je »Hampshire«, s katero ladjo se je vozil lord Kitchener, dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer zadela ob mino in se v desetih minutah potopila. Med rešenci ni ne enega oficirja. Utonilo je 76 oficirjev in 1060 mož. — Norveški parnik »Prosper«, na katerem je bilo 34 mož posadke, je zadela ob mino. En sam mož se je rešil. — Parnik »Pare« iz Helsingforsa se je potopil blizu svetilne ladje »Alma-grund«. — Parnik »Emmy« iz Stokholma je tudi zadela ob mino in zletel v zrak.

Haag, 13. junija. (Kor. urad.) Parnika »Zuiderdijk« in »Nordam« sta morala, potujoč na Angleško, popustiti pošto v Kirkvalu.

Stockholm, 13. junija. (Kor. ur.) Nemški parnik »Hollandia« je bil v švedskem vodovju obstreljevan od ruskega ali angleškega podmorskega čolna. »Hollandia« ni bila zadeta.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Nespremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 13. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 13. junija. (Kor. urad.) Agence Telegrafique Bulgare: Generalni štab poroča: Dne 10. junija se je približalo 6 sovražnih ladij izlivu Meste. Proti polnočju je pričelo 16 ladij obstreljevati obrežje od izliva reke do Kaleburna. Ogenj je bil naperjen posebno proti vsem in pristavam obrežnega ozemlja ter na polja, kjer se ni žito pospravljeno. Ob 1. popoldne so štiri naša letala napadla ladje z bombami ter so jih prisilila, da so se jadno umakile v smeri na Tazos. Naše letalske enote, ki so jih sovražni topovi in strojne puške ljuto po brez učinka obstreljevali, so se vrnille nepoškodovane. Obstreljevanje obrežja ni zahtevalo nobenih žrtev. Na ostalih delih fronte je položaj neizpremenjen.

Francoske bombe na utrdbo Rupel.

Solin, 12. junija. (Kor. urad.) Francoski letalci so bombardirali preteklo noč več bolgarskih pozicij, med njimi utrdbo Rupel.

Srbski transporti na makedonsko fronto.

»Kölnische Zeitung« javlja po pariških listih: Poslednji srbski transport je odšel dne 5. junija s Kria. Na obali je odhajajoče čete pozdravil prestolonaslednik Aleksander. V nagovoru je poudarjal, da je Francija dvakrat rešila srbski narod. Zato je sedaj za srbsko armado posebna čast, da se bori kot predstraža francoskih vojsk in dokaže Franciji svojo hrabrost. Prestolonaslednik se poda v kratkem sam na makedonsko fronto. Tudi kralj Peter je izjavil, da hoče biti med svojimi vojaki, da bo mogel med prvimi zopet stopiti na zemljo svojih pradedov.

Francoski vojaki v grških in turških uniformah.

Iz Berlina poročajo: Bolgarsko uradno poročilo je nedavno konstatiralo, da oblačijo Francozi svoje patrolje v grške in turške uniforme. Francozi to dementirajo. Navzlic temu je jasno, da hoče ententa s takim kostimiranjem povzročiti resne inci-

dente med Grško in Bolgarijo. V to svrhu nabira iz nezadovoljnih elementov v Solunu tolpe, ki jih obleče v grške uniforme. S proglašenjem obsednega stanja v Solunu in okolici olajšuje general Sarraile te in podobne mahinacije, kajti grška vlada ima tam popolnoma zvezane roke. Sedaj vedo Bolgari, kako naj presoajo take dogodke.

Splošna demobilizacija na Grškem.

Pariz, 13. junija. (Kor. urad.) »Petit Journal« javlja iz Aten: Ministrski svet je pod predstvom kralja Konstantina definitivno sklenil, odrediti splošno demobilizacijo grške armade.

Solin, 13. junija. (Kor. urad.) Po poročilih, ki pa od glavnega stana še niso potrjena, spravljajo Grki zaloge svoje municije iz Seresa v smeri na Dramo in Kavalo.

Položaj na Grškem.

Iz Aten poročajo: Položaj je neizpremenjen. Skuludis je prečital 8. junija ponoči v zbornici brzovjavke solunskih grških oblasti, iz katerih izhaja, da je dobil zapovednik francoskega brodograja naročilo, preprečiti promet grških ladij. Vlada sama o blokadi še ni bila obveščena. Skuludis je izrazil upanje, da je blokada le provizorična. Poslanec Angelohulos je predlagal, da naj Grška protestira proti blokadi pri vseh državah, ki so podpisale haško konvencijo. — Borza je svoje delovanje ustavila. — Iz Makedonije javljajo, da se aliranci pripravljajo, opustiti svoje prve črte do Kildisa.

Ententni poslanik brez stika z grško vlado.

Lugano, 12. junija. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« poroča iz Aten: Grško prebivalstvo si radi blokade ne dela mnogo skrbi. Poslaniki četverozveze nimajo že več dni nobenih stikov z grško vlado, kateri blokade dosedaj tudi naznanili niso. V ostalem je dobilo več v Milošu in v Solunu se nahajajočih grških parnikov dovoljenje, da smejo svoje potnike in blago izkrcati v drugih grških pristaniščih. List »Embras« piše: Pravi cilj četverozveze je ta, strmoglaviti Skuludisov kabinet, povzročiti nove volitve in tako omogočiti, da pride Venizelos zopet na državno krmilo.

Protest grške vlade.

»Temps« poroča iz Aten: Grška vlada je svojim poslanikom v četverozveznih državah naročila, da naj protestirajo proti blokadi Grške. Svoj protest bo grška vlada podprla s posebno spomenico, v kateri bo skušala dokazati svojo lojalnost namram ententi. Tudi bo poslala evropskemu časopisju poseben komunič, ki odločno zanika vsako vzajemnost med Grki, Nemci in Bolgari.

Rusko - romunski incident.

Ruske čete na romunskih tleh.

Bukarešta, 13. junija. (Kor. ur.) V petek je bilo zašlo kakih 40 ruskih konjenikov na romunsko tla, kjer so bili razoroženi; preteklo noč pa je v korakal neki ruski detašma čez Prut na romunsko ozemlje.

Romunske čete v Botošanu so dobile povelje, da zahtevajo, oziroma izsilijo, da Rusi ozemlje zopet zapustijo. Romunska vlada je pri tukajšnjem ruskem poslaniku protestirala ter je svojemu poslaniku v Petrogradu naročila, da protestira pri ruski vladi proti kršenju romunskega ozemlja.

»Viitorul« objavlja v posebni izdaji: »Listi javljajo, da je prispel neki ruski oddelek pri Marmornici na romunsko ozemlje. Gotovo je to dejstvo pripisati le poveljniku ruskega detašmaja, kajti v očigled romunsko-ruskim odnosom je nikdo ne razumel, da se je kršenje ozemlja izvršilo iz kakega drugega vzroka. Brez dvoma bo ta čin kmalu zopet popravljen.

»Viitorul« poroča nadalje dne 12. t. m.: Dejstva so pokazala, da smo imeli prav. Zapovednik ruskih čet, ki stoji onkrat Pruta, je sporočil, da ni ničesar vedel o tem, da je oddelek njegovih čet stopil na romunsko tla. Takoj, ko se ga je informiralo, je storil vse potrebno, da se zmotno popravi in da se ponovitev prepreči.

V ostalem pravijo zadnja poročila, da so ruske čete okoli Marmornice zopet zapustile.

Povratek romunskega kralja v Bukarešto.

Bukarešta, 12. junija. (Kor. ur.) Kralji, ki se je nahajal na potovanju po Donavi, se je danes ponoči vrnil v Bukarešto.

Razne politične vesti.

= Konec panslavizma. Pod tem naslovom je napisal član avstrijske gosposke zbornice, dr. Reinke, v berlinskem »Tagu« članek, v katerem se zavzema za sporazum Nemcev s Čehi, Slovenci in Poljaki. Dr. Reinke pravi: »Nam Nemcem bo razrešiti veliko nalogo. Sporazumeti se bomo morali z zapadnimi in južnimi Slovani, kakor smo se sporazumeli z Bolgari. Napetost med Nemci na eni ter Čehi, Slovenci in Poljaki na drugi strani, mora prenehati. Se-le takrat bo izkopen panslavizem grob. Tega posla pa se moramo kot močnejši lotiti mi. Sporazum se mora izvršiti na prijateljski način na temelju priznanja narodne samostojnosti in ravnopravnosti Slovanov, ki izključuje vse ponemčevalne namere ter stremi za vzajemnim delom za skupne interese. Navzlic vsem žalostnim dosedanjim nemško-slovanskim razmeram, smo Nemci od pradavna v geografski in historični zvezi z zapadnimi Slovani. Naši življenjski interesi gredo paralelno in medsebojen mir je za ene kakor za druge potreben.« — Ena lastovka še ne prinese spomlad, navzlic temu je vredno, zabeležiti, ako se pojavi.

= Angleška in Irsko. Reuter javlja: Poročilo o konferenci irskih nacionalistov pravi, da so glavni predlogi Lloyd Georgesa glede rešitve irskega vprašanja merili na to, naj se takoj uveljavi Home rule, a s sledečimi omejitvami: Irski člani angleškega parlamenta ohranijo vsi svoje mandate. Šest grofov province Ulster ostane za zdaj neposredno pod državno vlado. Po vojni bo državna konferenca, na kateri bodo zastopani vsi dominioni in ki bo rešila, kako naj bo bodoča uredba države, vsteti Irsko. Konferenca nacionalistov je storila soglasno sklep, s katerim protestira proti dani veljavnosti vojnega prava, ter zahteva, naj se z vsemi vjetniki, obsojenimi zaradi vstaje, ravna kakor z vojnimi vjetniki.

= K volitvi predsednika v Združenih državah. Kandidat republikanske stranke za predsedniško mesto, Hughes, je v brzovjavki, s katero je sprejel kandidaturu, izjavil o Wilsonovi politiki: Odgovorno vodstvo diplomatskega zbora v inozemstvu je bilo od začetka odvisno od strankarskih ozirov in dali smo svetu poniževalno sliko nespretnosti in prepričano storišnih sklepov, ki niso zadostovali, da bi novič pridobili na tako nesrečen način izgubljeni ugled in vpliv. Neodločnost je vzela modrim govorom njihovo moč. Želim, da bi se naša diplomacija zopet zboljšala i dvignila na visoko stopnjo. Če so Amerikanci tu rojeni ali naturalizirani in naj pripadajo kateremukoli plemenu ali katerikoli veri, samo eno domovino imamo in ne moremo niti trenotek trpeti omahovanja naše lojalnosti.

= Novi predsednik argentinske republike. Za predsednika argentinske republike je bil izvoljen Hipolit Irrogyen.

Vesti iz primorskih dežel.

Pomožna akcija za Goriško in Gradiščansko. Na namestništvu se je vršila pod predstvom barona Fries-Skeneja seja deželne pomožne komisije za Goriško in Gradiščansko, ki so ji prisostvovali dvorni svetnik baron Glanz in pa člani komiteja, med njimi deželni glavar Faidutti in član gosposke zbornice, baron Locatteli. Namestnik je najprej poročal o pripravah, ki so bile že ukrenjene, da se v organizatoričnem in tehničnem pogledu zagotovi izvršitev akcije za zopetno vzpostavitev po vojni prizadetih krajev. Komisija se je nato v daljšem posvetovanju bavila s številnimi prošnjami za podporo, ki so došle iz krogov goriškega prebivalstva in goriških beguncev. Pri tem se je naglasilo načelno stališče, da se mora usoda onih soddržavljanov, ki so vsled vojnih dogodkov zašli v stiske, po možnosti olajšati in sicer v okviru razpoložljivih kreditov za enkrat na ta način, da se prizadetim od slučaja do slučaja dovoljuje nizko obrestovana posojila, ki se odmerijo po individualnih razmerah vsakega posameznega prosilca.

Komen na Krasu. (Odlikovaneje.) Kakor se je že poročalo, je podelil nadvojvoda Franc Salvator g. Ivanu Dellaschiava v Svetem pri Komnu srebrno častno svetinjo z vojno dekoracijo za njegovo požrtvovalno in človekoljubno delovanje v prilog Rdečemu križu. Te dni je bil gosp. Dellaschiava slovesno odlikovan. Pred njegovo hišo se je zbralo tamnje častništvo, vojaštvo in občinstvo. Gospod štabni zdravnik mu je pripel kolajno na prsi s primernim nagovorom, po katerem se je gospod

Dellaschiava srčno zahvalil. Navzoča častna stotinja nekega pešpolka je potem defilirala pred g. Dellaschiavom. Prilčno je g. Dellaschiava pogostil vojaštvo ter izročil gosp. štabnemu zdravniku 200 K v dobre namene Rdečega križa. Opombe vredno je, da je g. Dellaschiava rodom Italijan iz Tolmezza (pri Vidmu) v Karniji. Kot deček se je učil v Komnu pri pokojnemu Gaspariju trgovine. Čez leta si je v Svetem pri Komnu kupil hišo, kjer ima krčmo, prodajalno in trafiko. Poročil je vrlu Slovenko iz Cola na Kranjskem, si preskrbel avstrijsko državljanstvo in postal zvest in vnet Avstrijec. Svojo družino vzgaja v slovanskem narodnem duhu. Naše čestitke gospod Dellaschiavi!

Padel je junaške smrti na tirolsko - italijanskem bojišču saper Anton Koron iz Črnič v Vipavski dolini. Zapuščala vdovo in pet otrok.

Na italijanskem bojišču je padel junaške smrti Vinko Tabain - Šatinč iz Splita, literarno nadarjen mladenič in dober sodrnik »Našega Jedinstva«.

O nadporočniku dr. Ivanu Plesu iz Devina nam poročajo, da je sedaj v Kerensku, gubernija Pensa, od koder se večkrat oglaša. Poprej je bil v Pošehonju, Jaroslavska gubernija.

V ruskem vjetništvu se nahaja Fran Jekše z Goriškega, lov. bat. št. 20, kraj ni naveden; Fran Jelenič s Tolminskega, pp. 55., se nahaja v Arsamasu pri Nižem Novgorodu, Pavel Smerdu iz Pirana, p. 27., kraj ni naveden.

Oglasil se je iz ruskega vjetništva po dolgi 16 mesecih Ivan Vron iz Dobravelj na Vipavskem.

Gorenjopolci iz kanalske občine, se nahajajo vsi v kraju »Oropa, provincia di Novara, Italija«. Doma so bili do 15. oktobra 1915. V noči na 16. oktobra pa so jih Lahi odgnali v Oropo ob švicarski meji.

Obdelovanje polja na Goriškem. Z Goriškega poročajo in potrjujejo vsi, ki gredo za kak dan tja pod grane, pa se potem vrnejo v varnejše kraje, da je polje, kjerkoli le mogoče, krasno obdelano. Vojška uprava pomaga, kar more. Ruski vjetniki delajo v poljih. Vršijo se tudi posvetovanja glede obdelovanja polja. K takim posvetovanjem so povabljeni zastopniki občin.

Umrila je v Trstu gospa Ana Stopar.

Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je imela v soboto svoj redni občni zbor. Predsednica gospa Antonija dr. Slavikova je nagovorila primerno zborovalke ter se zahvalila za njihovo udeležbo. Izvajala je med drugim: Pred letom dni smo se sestale ob enaki priliki in tedaj sem izrekla željo, da bi se o priliki prihodnjega občnega zbora sestale v boljših razmerah. Toda žal! »Vremena nam še vedno niso se zjasnila,« še vedno »vihar sovražen svet pretresa«, še vedno stojte tam na bojnih poljanah naši junaki na braniku domovine. Oni nam tam branijo naša sveta tla, branijo, da se ne polasti pohlepni naš dedni sovražnik naših domov, našega imetja, a tu smo me, je Družba sv. Cirila in Metoda, ki brani in varuje njihovo deco. Omeniti hočem le, da je v tem hudem letu ženska podružnica napela vse svoje moči, da zadosti svoji nalogi. In smeni reči, ne da bi grešila s samohvala, da je naša podružnica naredila vse, kar je bilo mogoče, in zato stopa z mirno zavestjo pred vas. — Tajnica gđna. Dora Vinškova je poročala med drugim: Že v minulemu letu je bilo delovanje odbora vsled izrednih razmer oteženo, koliko bolj pa v tem letu, ker je naše mesto vsled vojne v Italijo v neposredni bližini bojišča in vlada med prebivalstvom še večje uboštvo. Vendar je odbor z vsemi močmi deloval na to, da niso tega pretežko občutili oni, katere naša podružnica vsako leto obdaruje, namreč ubožni učenci in učenke naših Ciril - Metodovih šol, in da je bilo mogoče tudi letos poslati kako svetico glavni družbi v Ljubljano, ki tudi težko občuti sedanje razmere. Kolikor nam je bilo le mogoče, smo storili tudi za naše hrabre vojaške. V korist božičnic je podružnica priredila nekatere predstave. Pri šolskih prireditvah so sodelovali učenci Ciril - Metodove šole na Acquedotto. V korist božičnic so svetočinski diletantje pod okriljem naše podružnice vprizorili igro »Marjiana« 26. decembra 1915. In 6. januarja 1916. Čevljev letos ni bilo mogoče nabaviti. Razdeljenih je bilo 219 novih obelk, od teh 56 letnih po Veliki noči, in 294 parov copat. Na slavnostni prireditvi so sodelovali otroci Ciril - Metodovih šol pod vodstvom neumornega učitelja g. Mahkote. Tudi v emotnem oziru je bil uspeh krasen. Čisti dobiček je znašal 1132 kron 86 v. 5. marca t. l. se je vršila otroška prireditev, ki naj bi bila nekako nadomestilo za odpadli Ciril -

Metodov ples. Tudi ta prireditev je uspela kar najbolje, ki se je vršila 7. marca. Ker je blagajničarka gđ. Strekljeva odšla iz Trsta, je njena namestnica, gospa Ternovčeva podala naslednje poročilo o dohodkih in stroških: Dohodek je bilo skupno 7693 K 72 v., stroškovi 5462 K 20 v. Preostanek 2231 K 52 v. — Izvoljen je bil nato naslednji odbor: predsednica Antonija dr. Slavikova, podpredsednica Ema Bertlova, tajnica Dora Vinškova, namestnica tajnice Anica Čokova, blagajničarka Lina Ternovčeva, namestnica blagajničarke Mira Engelmanova, pregledovalki računov: Marica Bartlova in Milka Mankočeva; poverjenice: Lavra Cviterjeva, Ivanka Josipičeva, Ljudmila Prunkova, Zinka dr. Rybářeva, Milka Skofičeva, Mary Guličeva, Marija Pfeiferjeva, Jožica Saksidova, Olga Vatovecva in Nina Zidarjeva. — Dostavljamo k poročilu, da delovanje vrle ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda veseli vsako rodoljubno srce. Vsa čast vrlim damam tržaškim, ki skrbje v sedanjih težkih časih za družbo, in čast tržaškemu občinstvu, ki tako dobro ume in prav ceni delovanje naše družbe. Želimo, da ostane skrb za družbo na tržaških tleh vedno enaka in istotako skrb družbe za tržaška tla, dokler ne dobimo tam v šolskem pogledu vsega onega, kar nam gre po naši vrednosti in po zakonu.

Dalmatinski deželni uradi se preselijo sredi tekočega meseca iz Driša in Knina zopet v Zader nazaj.

Teško poškodovan parnik »Lokrum«. Poročajo iz Dalmacije, da je doletela parnik »Lokrum« parobrodne družbe v Dubrovniku nesreča, ne ve pa se ne vzroka ne kraja. Čuje se da žrtve ni. Parnik bo mogoče baje rešiti. »Lokrum« je bil vdošen, eleganten parnik, zgrajen pred petimi leti v Trstu; stal je 600.000 kron.

V Omišu v Dalmaciji je preminul gosp. Josip Vukasovič in zapustil hišo v vrednosti 30.000 kron kongregaciji, ki bi se posvetila odgoji dece v Omišu.

Vodovod v Šibeniku. Šibenik je dobil vodovod, ki daje v sekundi najmanj 14, največ 17 litrov vode, na eno uro 50.400, dnevno 1.209.600 litrov. Na vsako osebo pride sto litrov vode (na Dunaju 90).

Viška starost. Na Reki je umrla vdova Ivana Firmič, stara 102 leti. Morskega psa, dolgega dva metra, so vjeli ribiči na Reki.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Odlikovan je bil gosp. Mr. ph. Janko Koritsky, med. akcesist v rezervi, z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne kolajne.

— Dr. Bertl Piki f. Dne 6. junija je izdihnil v Inomostu gosp. dr. Bertl Piki, c. kr. vojaški nadzdravnik in poveljnik nekega sanitetnega vlaka svojo blago dušo za domovino. Takoj ob pričetku vojne je bil dodeljen nekemu vojaškemu oddelku v Tolminu kot zdravnik. Ni trajalo dolgo, da je prišel na bojišče v Srbijo. Letam je izvrševal z izvanredno, službene dolžnosti presegajočo vneto svoj blagi poklic. Marsikateri vojak, težko ranjen, bi vedel potrditi, da je nadzdravnik dr. Piki, klubujoč vsem nevarnostim, v zasneženih gozdovih prihitel do mjeva v bojni črti, mu pomagal, rešil življenje. Na tem bojišču sta delovala sredi decembra 1914 skupno z blagopokojnim dr. Janko Sernecem. Ko so le - temu ubili konja, nosečega potrebščine za ranjence, je zaostal nekaj ur, da bi rešil blago. Prišel je pa v srbsko vjetništvo, kjer je umrl. Piklu se je sicer posrečilo, uiti zasledujočemu sovražniku. Padel je v hudo bolezen. Le deloma je okrevljal, ko so po treh mesecih mu poverili poveljništvo sanitetnega vlaka št. ... V tej naporni službi je prevozil od marca 1915 do sedaj po vsej Avstriji, Ogrski in Ruski Poljski nebroj bolnih in ranjenih vojakov, delil vsem neprestano pomoč in tolažbo. Dne 6. junija bi se moral odpeljati s svojim vlakom, polnim ranjencev iz Inomosta. Neposredno pred odhodom se je zgrudil vsled srčne kapi na tla in v poldrug uri zasnil za vedno svoje trudne oči. — Zadnji dan pred smrtjo je pisal svoji iskreno ljubljani soprogi Ivanka, da je utrujen in da je bolan, da pa sedaj ni časa, da bi se zdravil, da se že pravi, ko konča vojna. — Dr. Piki se je rodil 1874. leta v Grižah na Spodnjem Štajerskem. Leta 1902. se je nastanil v Gorici kakor zobozdravnik in si pridobil v kratkem splošno zaupanje in vsestransko spoštovanje. Kakor vreden sin svoje domovine je izdatno podpiral vsa narodna podjetja in mnogo ubogih slovenskih dijakov. Tudi dr. Piki je torej vplel en list v lorvorov venec naše domovine. Bodi mu to v časten spomin, od žalosti potrti sorodniki pa v tolažbo!

— Oglasila sta se iz ruskega vjetništva po dolgem času: Fran Vogel iz Loga pri Brezovici, rojen leta 1894., polka 17. Nahaja se v Šilovskem rudniku, okraj Slavjano - serbsk, gubernija Jekaterinoslav. — Vjet je bil 26. februarja lani, potem je pisal 14. maja 1915. Od takrat pa nič do sedaj. Po osem mesecih in pol se je oglasil tudi Leopold Trček iz iste občine. Nahaja se v ruskem vjetništvu v Pensi. Tako se oglasil po dolgem času še marsikdo, o katerem domači še nič ne vedo, kje se nahaja in kaj je z njim.

— Razglednico s Cesune pri Aslugu nam je poslal gosp. France Vanut, katerega težka baterija od tam ogroža sovražne postojanke. G. Vanut pozdravlja vse čitatelje našega lista.

— Posojilo na srečke. Danes je izšla v »Wiener Zeitung« cesarska naredba, ki dovoljuje avstrijski družbi Rdečega križa najetje posojila na srečke v znesku 40 milijonov kron, razdeljenih na dva milijona komadov premijskih zadolžnic po nominalni vrednosti 20 kron. To posojilo naj omogoči Rdečemu križu, ki pripravlja vrsto velikopoteznih pomožnih akcij, zagotoviti si fond, iz katerega bo mogel v poznejših mirnih letih pokrivati stroške svojih blagru države in vojne sile posvečenih nalog. Cesar je kot protektor Rdečega križa takoj dal sankcijo tej naredbi.

— Priznanja v železniški službi. Nadzorniku Evgenu Sternu, predstojniku progovzarževalne sekcije Ljubljane, je bilo izročeno za njegovo temeljito strokovno znanje in za njegovo izbornu zvestobo v izvrševanju dolžnosti povalno priznanje vojnega transportnega vodstva št. 9. Dalje je bilo izrečeno pomožnemu delavcu Rupertu Šembreku in ključavničarju Antonu Tomšiču v Ljubljani, dalje pomožnim višjim ljubljanskim Josipu Mekindiju v Borovnici in Andreju Perlecu v Nabrežini, dalje delavcem pri odpravi vlakov Josipu Pečkaju v Logatcu, Andreju Prudiču na Rakeku, Andreju Skuku in Zgornjih Ležah, Pavlu Medvedu v Trbovljah, Alojziju Proseku v Lazah, vodji Josipu Požarju v St. Petru in kovaču Albinu Jerinu v Ljubljani za izreden trud pri pospeševanju interesov armade in zlasti za uspešno delovanje v železniškovojni službi pohvalno priznanje imenom najvišje službe.

— Izvoz lesa iz armadnega območja. Izvoz stavbnega lesa (desk, hlodov, tramov itd.) iz območja armade, to je s Kranjskega, s Primorskega, dalje iz dela Istre, severno črte Poreč - Pazin - Učka, je dopu - sten samo z dovoljenjem 5. armadnega poveljstva (odd. Q.). Tozadevne prošnje morajo vsebovati: množino in vrsto (dimenzije) lesa, katerega se namerava izvažati, dalje naslov prejemnika, cene za kubični meter ter postajo, s katere se namerava izvažati. Prošnje je vlagati naravnost pri 5. armadnem poveljstvu (odd. Q.), vojna pošta 81.

— Nakupovanje strojil. C. in kr. vojno ministrstvo je z odlokom z dne 19. maja 1916, št. 6409, odredilo, da se imajo večje množine gotovih strojil, dalje lubja in lesa za ekstrakste letošnjega pridelka od posestnikov ponuditi v nakup naravnost: Häute- und Lederzentrale A. G. in Wien, L. Zedlitzgasse Nr. 8. Manjše množine pa prevzema nakupovalec 5. armadnega poveljstva (odd. Q.), gosp. nadporočnik Bernhard Steiner, in jih v okvirju maksimalnih cen potrjuje. Lubja in lesa za ekstrakste letošnjega pridelka 5. armadno poveljstvo (odd. Q.) ne kupuje. Producenti, oziroma posestniki lahko prosijo potom političnih oblasti pri 5. armadnem poveljstvu (odd. Q.) za delavne moči in vprego, ki bo po možnosti prošnjam ugodilo. Prekupci, mešetarji in špekulanti se principijelno zavračajo.

— Preganje prekupcev jaje po Dolenjskem. Sporazumno s c. in kr. armadnim etapnim poveljstvom, je odredila c. kr. deželna vlada že lansko leto, da morajo prodati posestniki iz občin političnih okrajev: Litija, Krško in Novo mesto svoje razpoložljive zaloge kokošjih jajc edino mestni občini ljubljanski. Dasi velja ta odredba še danes, so vendar neprenehoma zahajali v prej omenjene okraje razni prekupci, branjevci, begunci, železničarji itd., ki so kupovali jajca ne le proti postavnim določbam, marveč tudi temu živilu cene neznansko navijali. Tudi so hodili v te okraje po jajca razni pooblašeni in nepooblašeni vojaki, kar je imelo za posledico, da so šle cene kvišku. Ljubljana pa je ostajala brez jajc. Sedaj je začelo c. kr. orožništvo vse neopravičene kupovalce jajc v teh okrajih preganjati, c. kr. okrajna glavarstva pa najstrožje kaznovati. V litjskem, krškem in novomeškem okraju smejo

pobirati jajca samo pooblašenci mestne občine ljubljanske. Vsem drugim se nujno svetuje v njih lastnem interesu, naj ne hodijo več v te okraje po jajca.

— Naznanitev zalag zaje. Dne 15. t. m. poteče zopet rok za naznanitev zalag jajc. Prijaviti zalogo jajc so dolžni trgovci in obrtniki, kakor tudi vse zasebne stranke, ki imajo na zalogi več kot en zaboj (1440 komadov) jajc, bodisi svežih ali na katerikoli način konserviranih. Od dolžnosti naznanila niso izvzete one zaloge jajc, ki so bile pripravljene dne 1. junija. Predpisane uradne naznanilnice se dobivajo v mestnem tržnem uradu na magistratu.

— Oddaja rusko - poljskega krompirja. Mestna aprovizacija oddaja, dokler je še kaj zaloge, rusko - poljski krompir. Kdor se za nakup zanima, naj se zgleda v skladišču pri Mühleisnu, Dunajska cesta 36, in sicer vsak dan od 8. do 12. dopoldne.

— Svarilo. Na ljubljanskem trgu se večkrat čujejo pritožbe, da ponujajo in tudi plačujejo ljudje — da si zagotove blago — za posamezna živila celo več kakor zahteva za nje prodajalec. Obiskovalci trga se opozarjajo, da se tak prestop kaznuje sodniško in sicer z zaporom od enega tedna do šestih mesecev. Poleg zaporne kazni pa se lahko naloži še denarna globa do 2000 kron.

— Zopet dovoljena oddaja mleka po kavarnah. Z odlokom c. kr. deželne vlade z dne 8. junija 1916, št. 18.259, je razveljavljen razglas mestnega magistrata z dne 1. aprila 1916, št. 1676/M a, in je zopet dovoljeno v celotnem okrožju ljubljanskega mesta v kavarnah in gostilniških obratih oddajati brez vsake omejitve mleko ter mlečne pijače.

— V Vodmatski ulici št. 7 so na prodaj štiri tedne stari prašički po — 120 kron eden.

— Ljudskošolske vesti. Marija Žerjav je nameščena za suplentinjo na Jesenicah, Judita Spihal v Podbrezju, Marija Lukana je imenovana za provizorično učiteljico v Škofji Loki.

— Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko naznanja, da se nahajajo sedaj njeni uradni prostori v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, I. nadstropje.

— Umrila je v Ljubljani v deželni bolnišnici begunka gospa Regina Kakeš. Pogreb je jutri ob 2. popoldne. Pokoj ranjki!

Umrila je v Postojni gospa Rozalija Ambrožič, soproga g. Miroslava Ambrožiča, vrla napredna žena, ki je vse svoje sinove vzgojila v narodnem in naprednem duhu. Dva sina sta na fronti. Pogreb bo jutri. Bodi blagi gospe in vzorni rodoljubkinji prijazen spomin; častiti rodbini naše iskreno sožalje!

V Brusnicah na Dolenjskem je na binkoštno soboto začelo goriti poslopje Franceta Hrastarja. Ogenj se je hitro razširil. Na pomoč so prihitela vsa gasilna društva iz okolice. Sedmim gospodarjem so zgorele štiri hiše, pet gospodarskih poslopij, osem prašičev in mnogo drugih stvari. Škode je 50.000 kron.

Okrađen tat. Potepuh Rudolf Mastnjak je 4. t. m. vliopil pri nekem posestniku v Lipovcu blizu Grobelnega in odnesel za 1320 K mesa in klobas. Popival je potem po raznih krčmah in končno obležal na cesti in zaspal. Našli so ga drugi potepuhi in mu ukradli, kar je imel. Mastnjaka so izročili sodišču, drugih potepuhov pa še niso izsledili.

Kino Ideal je predvajal včeraj zopet prvovrsten spored učinkovitosti: »Iz knjige življenja«. Drama v treh dejanjih s priljubljeno Theo Sandten v glavni vlogi. Ta učinkovita drama je pristna ljudska igra in nam kaže zgodbo revne deklice, kateri je usojeno vseskoz živeti bedno življenje. »Gospoda Petermanna lovski doživljaji«, burka v treh dejanjih s Konradom Dreherjem v glavni vlogi. Igra je polna komičnih situacij, tako da se tudi največji pustež ne more vzdržati smeha. Igro krasi vrh tega lepi naravni posnetki Monakova in bavorskih visokih planin. Zanimiv Sascha - Mestrov teden izpopolnjuje spored. Ta sijajen program za mladino ni primeren in se predvaja samo še danes 14. In jutri 15. junija. — Petek 16. junija: Nordijski večer s štiridejansko žaloigro »Ljubezem, ki se odpoje.« Gospa Klara Wieht v glavni vlogi. — Ideal Kino.

Izgubil se je na poti od frančiškanske cerkve do otroškega igrišča rujav mošnjček z dvema ključema in nožičem. Pošten najditelj naj izvoli oddati izgubljeno proti primerni odškodnini v uredništvu našega lista. Izgubil se je zlat obesek. Od Rimske ceste do Mestnega doma po Prešernovi ulici se je izgubil zlat obesek z rumenim kamnom. Če ga najde pošten najditelj, naj ga odda v uredništvu »Slov. Naroda«.

O maščobi in masti.

(Dalje.)

Koliko tolsče vsebujejo posamezna živila?

Uživamo tolsčo z najraznovrstnejšimi živilci. Največ prebavljive maščobe ima v sebi svinjska mast (95%) ter rastlinsko olje (95%). Goveji loj ima 93,8%, surovo maslo 81,5% tolsče. Poleg masti vsebuje precej tolsče tudi raznovrstno meso. Najbolj maščobno je gosje meso, najmanj meso divjačine. Po odstotkih tolsče bi se meso vrstilo tako-le:

gosje 42,8%,
prašičje 35%,
kostrunovo 27%,
volovsko 23,5%,
kunčje 9,2%,
konjsko 3,1%,
divjačina 1,4%.

Prašičje, kostrunovo in volovsko meso je tako mastno le, če izvira od pitane živine. Meso nepitane in suhe živine ima tolsče samo 3 do 7%. Ker je danes pri nas pitano živinče že zelo redka stvar, je jasno, da tudi oni, ki ga še zmorejo uživati, ne dobe v mesu prav veliko tolsče. Klobase so vsebovale do 43% tolsče.

Ribe zaostajajo v splošnem glede tolsče za mesom živine.

Sorazmerno zelo veliko tolsče imajo mlečni izdelki, zlasti sir. Sir, ki se dela iz smetane (neufchatselski, Gervais) ima tolsče 42-33%, emendolec 29,75%, holandec 24,61%, parmezan 19,34%. Med delne mlečne izdelke štejejo tudi čokolado, ki ima navadno 21% maščobe.

Zelo malo tolsče vsebuje moka (0,5 do 0,7%), zato so pust žganci, če niso zabeljeni. Kruh z maslom namazan tekne boljše. Še manj tolsče ima v sebi zelenjava in sadje (0,2 do 0,3%). Krompir ima tolsče 0,6%, riž — 0,5%.

Topljivost in prebavljivost tolsče.

Ni vseeno za organizem, katere vrste mast kdo uživa. Vsa hrana mora namreč postati v prebavilih tekoča, če naj jo s pridom izsesa človeško telo iz črev. Mast, ki se pri človeški temperaturi 37° ne topi, je tem težje prebavljiva, pri čem večji gorkoti je topiljiva. Vsled tega je najtežje prebavljiva kostrunova mast, topi se šele pri 48 do 50° C. Goveji loj potrebuje, da se topi 44 do 46° C. Da so vse te vrste masti težko prebavljive, ve kaj dobro bolnik in star človek. Od živalskih tolsč je lahko prebavljiva gosja mast. Topiljiva je že pri 30-34° C. Židje znajo ceniti gosjo mast, najraje le z njo bežijo. Prav lahko je prebavljivo tudi surovo in kuhano maslo, topi se med 28 do 34° C. Zlasti lahko prebavljiva je tolsča olja. Strjena je topiljiva že pri 25° C.

Hranilna vrednost in cena masti v mirnem času.

Hranilno vrednost živil je presojati v prvi vrsti po množini gorkote, ki jo dajo od sebe zaužiti. Po tej meri je med tolsčami svinjska mast največ vredna. Nato pride na vrsto olje, za tem loj in končno surovo maslo.

V mirnih časih je stala svinjska mast 1 kilogram 2 K; navadno olje 1 kg 1 K 32; surovo maslo (čajno) 1 kg 3 K 60 vin.; loj 1 K.

Po pravi medsebojni redilni vrednosti precejnejša je bila takrat mast vredna 1 K 57 vin., surovo maslo 1 K 46 vin., olje 1 K 57 vin., loj pa 1 K 55 vin. Kdor je torej rabil za zabelo loj, je najceneje zabelil. Tudi olje je bilo v primeri z drugo mastjo več vredno kot je stalo. Da se je surovo maslo tako drago plačevalo, je iskati vzroka največ v izredno dobrem okusu tega blaga ter v njegovi že zgoraj omenjeni zelo lahki prebavljivosti.

V mirnem času namreč ljudje niso mnogo izpraševali, kaj ima večjo redilno vrednost, kaj se bolj izplača, marveč so segali — zlasti premožnejši — le bolj po tem, kar jim je ugajalo. Baš posebne lastnosti živil, kakor boljši okus, prijeten duh, lepa barva itd. so dvigale marsikateremu živilu cene. Če teh ni bilo, je šla cena dol. Tako pri loju. Tudi predsodki in moda niso imeli majhnega vpliva na ceno živil. Margarin je stal le 1 K 80 vin. 1 kilogram. Vzlic temu, da je imel isto redilno vrednost kot surovo maslo ter isto kemijsko sestavo, ga ljudje pod tem imenom niso radi uživali. Če pa je dobil obliko surovega masla in ime »kmečko surovo maslo«, so se tepli zanj. Ista je bila z vsemi drugimi umetnimi mastmi, ki so bile cenene in prav dober nadomestek pravih masti.

Katera mast je danes najcenejša?

Naša država je bila že v mirnih časih navezana na uvoz masti. Od 1. julija 1913 do 30. junija 1914 smo n. pr. samo olja uvozili za 1400 vagonov več kot smo ga izvozili. Samo tega olja vrednost je znašala 15 milijonov kron, Uvoz olja in druge

masti skupaj pa je prekašal izvoz na leto celo za 45 milijonov kron. Tostranska državna polovica je razen tega navezana še na dovoz iz Ogrske. Leta 1913. ni znašal ta nič manj kot 1430 vagonov masti. Čudno potem ni, da so se cene masti med vojno bistveno izpremenile.

Najdragocenejša mast je danes olje. Za olje — slabše kakovosti kot za ono, katero smo plačevali po 1 K 32 vin. 1 kg — se zahteva danes 14—16 K. Na debelo kupujejo trgovci olje tudi že po 17 K. Povišek znaša čez 1000%. Popetorila in povestorila se je tudi cena svinjske masti. Cena surovega masla pa je nekoliko še enkrat večja kot v mirnem času. Kmečko surovo maslo je še mogoče dobiti 1 kg po 6 K. Čajno maslo od 7 K do 7 K 60 vin. Dražje je dansko maslo (9—10 K). Tudi preje je bilo tako. Višji ceni odgovarja boljša kakovost blaga, ki se zlasti odkljuje po svoji trpežnosti in večji množini tolašče. Cena loju je skočila od 1 K na 3 K in več.

Tudi danes je loj še vedno najcenejša zabela. Pri današnjih cenah znaša v medsebojni primeri prava redilna vrednost za svinjsko mast le 6 K 87 vin., za olje 5 K 84 vin., surovo maslo 5 K 93 vin., za loj pa 6 K 81 vin.!

Ako izpustimo v medsebojni primeri loj in primerjamo le ostale vrste masti, pridemo do zaključka, da je danes surovo maslo najcenejša mast. Olje, ki stane 14 K, je vredno le 11 K 90 vin.; mast, ki stane 12 K, je vredna le 11 K 46 vin.; surovo maslo pa, ki stane 1 kg 9 kron, je vredno 9 K 68 vin. Zlasti vredno je surovo maslo, če pomislimo, da je stalo v mirnem času skoro še enkrat več kot svinjska mast. Iz surovega masla se pridobiva še primereno ceneno surovo maslo.

(Konec prihodnjic.)

Razne stvari.

* Samomor. 54 let stari Friderik Mohr v Jčinu se je prostovoljno oglašil za vojaško službo. Ker so rekli, da ni poraben, se je iz jeze — ustrelil.

* Belgradi Hitek. S 1. junijem je začel v Belgradu izhajati madžarski list po gorenjem naslovom. Izdaja ga isti konzorcij, ki zalaga tudi »Belgrader Nachrichten« in »Beogradske Novine«.

* Štiri krave za 20.000 kron je prodal veleposestnik Milan Braun v Gjurjevci na Hrvaškem znanemu zagrebškemu dobavitelju Radivoju Hafnerju. Krave so dojne krave simentalke pasme.

* Nove železnice na Ruskem. Petrograjska brzojavna agentura naznanja: Ruska vlada namerava tekom prihodnjih pet let, začeti z januarjem 1917 zgraditi v evropski in v azijski Rusiji nove železnice, ki bodo skupaj 35.000 vrst dolge.

* Ruska avtomobilska tovarna z vojnimi vjetniki. Iz Sofije poročajo: Ruska vlada je zgradila v Sibiriji ogromno tovarno za avtomobile, ki izdeluje baje vsak mesec tisoč avtomobilov. Kot delavci so zaposleni tehnično vsposobljeni vojni vjetniki.

* Zaprti defraudant. 48letni knjigovodja Emil Lackner je leta 1912. na Brioniju pri Pulju pomeveril 28.700 kron in je s tem denarjem pobegnil v Ameriko. Od tam pa se je začetkom vojne vrnil v Avstrijo in je živel tedaj na Dunaju, ne da bi bil zglazen. Zdaj so ga vjeli in zaprli.

* Velik požar v Budimpešti. Ko je 11. t. m. divjal v Budimpešti velik vihar, je na Vacsiutzi začelo goriti velikansko skladišče lesa. Vsa požarna društva so prihitela gasiti, a niso nič opravila. Ker je bilo ogromno mnogo lesa zgorelo, je škoda temu primerna.

* Zgodovinska reminiscenca. Dne 11. t. m. so »Beogradske Novine« zabeležile reminiscenco, da je bil ta dan pred 48. leti v Kušatnjaku ubit knez Mihajlo Obrenović III. in isti dan pred 13 leti v begrajskem konaku kralj Aleksander I., zadnji Obrenović.

* Ruske žene na besarabski fronti. »Pester Lloyd« javlja iz Tulče: Besarabska vojna uprava je razglasila, da sprejema za dela na fronti žene ruske narodnosti z mesečno plačo 45 rubljev. Z brodom »Bolgarija« je že odpotovalo 600 žen iz Izmaile v Reni, od koder pojdejo na fronto.

* Očem in sin. V Budimpešti je dijak višje trgovske šole Julij Steinhilber streljal na svojega očca in ga težko ranil. Očem je v pijanosti grozovito pretepal ženo in otroke. Ko se je zopet lotil žene, je sin vzel nabiti samokres in na očca trikrat ustrelil. Očca so težko ranjenega prenesli v bolnišnico.

* Zapičena inozemskih podjetij na Francoskem. »Frankfurter Ztg.« javlja: Socijalisti so v francoskem parlamentu podali predlog, naj vlada

sekvestirana industrijalna podjetja inozemcev iz sovražnih dežel zapleni in poskrbi, da se bo v njih vršil reden obrat. Čisti dobiček se naj porabi za podporo tistih, ki so po vojni oškodovani.

* Zasledovan oficir. Hrvatski listi javljajo iz Oseka: Emil Lončar, bivši oficiral pri tukajšnjem kralji, davčnem uradu, rezervni poročnik, je prišel svoj čas v črnogorsko vjetništvo. Povodom invazije naših čet v Črni gori, je Lončar pobegnil s Črnogorci in je zdaj za njim izdana tiralica zaradi veleizdaje. Oblasti v Oseku imajo naročilo, da aretirajo Lončarja, če bi se pojavil v Oseku.

* Nadebudna cvetka. V Piarrenwaldu pri Schwanenstadtu na Gorenjem Avstrijskem je 15letna služkinja Ana Hofer videla, da ima 50letni hlapec Herman Schauler precej denarja. Napadla je hlapca z nožem in mu prizadela težke poškodbe. Hlapec pa se je vzlic temu mogel pobrati, nakar je služkinja zbežala in se potikala po goščavah, dokler je niso orožniki izsledili.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za vdove in sirote v vojni padlih junakov: Gosp. Gregor Zorec, računski podčastnik, z bojišča, 15 K, zbirka topniške municijske kolone 1/g. 13.

Za Ciril - Metodovo družbo: G. Gregor Zorec, računski podčastnik I. razreda, z bojišča, 5 K, kot edini Slovenec pri topniški municijski koloni 1/g. 13 in France Drobnič, narednik, z bojišča, 1 K. Skupaj 6 K.

Za vdove in sirote III. graškega zbora: Gosp. c. kr. dvorni svetnik Dobida v Ljubljani, 20 K. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. junija: Rudolf Lukan, sin železniškega uslužbenca, 13 ur. Spodnja Šiška 249. — Sofija Baskar, rejenka, 1 mesec, Strelška ulica 15. — Fran Paček, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 13. junija: Ivan Južina, delavec, 54 let, Sv. Petra cesta 71. — Regina Kakeš, žena umirovljenega železniškega uslužbenca, 71 let, Elizabetna cesta 10.

V deželni bolnišnici: Dne 8. junija: Marija Škraba, posestnikova žena, 51 let. Dne 11. junija: Franc Jurič, kotlar, 60 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Koptlar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Izlečene rane lahko še po dolgem času bole in je zato dobro, ako za vsak slučaj pripravimo kako domače, bolečine tolažeče sredstvo. V te svrhe priporočamo Fellerjev antiseptični, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z znamko Elza - fluid. To staro preskušeno domače zdravilo se vnanje uporablja in učinkuje pri bolečinah vseh vrst sigurno, hlače in blagodejno. Nad 100.000 zahvalnih pism in zdravniških poročil izpričujejo njegove dobre uspehe. 12 steklenic pošlje kamorkoli franco za samo 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg 238, Hrvaško. Kdor je občutljiv v spodnjem telesu, naj vzame pri zagatenu le Fellerjevo milo odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko Elza - kroglice. So najprijetnejše odvajalo, ne dražijo črevesa, niso, da bi se jih moralo iz navade potem jemati, in jih radi jemlje otroci in ženske. 6 škatlic franco za 4 K 40 vin. na gornji naslov. Med drugimi priljubljenimi Elza - preparati, naj bralce še opozorimo na izborni, hitro učinkujoči sredstvi zoper kurja očesa: Fellerjeva turistovska tinktura (kapljivo tekoča) 1 steklenica 2 K in prijetno rabljivi Fellerjev turistovski Elza-obliž v kartonih po 1 K in 2 K. ft.

Kupi se že izvežban

lovski pes

(prepoličar.) 1990

Ponudbe z zahtevano kupnino je poslati upravištvu »Slov. Naroda« do 20. t. m.

Krapina

-Toplice ozdravijo: Glht, Revmatizem, Ishlas. 1293

Brez posebnega obvestila. Mostni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrni nelzmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskrenoljubljena nepozabna soproga, oziroma mati, stara mati, gospa

Regina Kakeš

včeraj dne 13. junija ob 10. uri dopoldne po kratki mučni bolezni mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v četrtek dne 15. junija ob 2. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 13. junija 1916.

Fran Kakeš, soprog. - Fran Kakeš, sin. - Nedica Kakeš, vnukinja.

Danes ob polu 4. uri popoldan je umrla moja soproga

Rozalija Ambrožič roj. Gregorčič.

Pogreb bode dne 15. junija ob 5. uri popoldne.

V POSTOJNI, dne 13. junija 1916.

Miroslav Ambrožič,
soprog.

Mirko, Albin, Malči, Stanko,
otroci.

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275

Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.
Vozano K 1-50, v platnu K 1-80.
Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Trgovski potnik

vojaščine prost pri trgovcih in gostilničarjih dobro vpeljan lica primerne za stopstva za takoj.

Naslov se prosi poslati pod št. 1872/1870 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kupi se ena kompletna

postelja

s žimnico, dobro ohranjena zofa in kredenca za jedilnico, ter nekaj drugega pohištva. Ponudbe na unr. »Slov. Naroda« pod »tako 23/1882«.

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto.

Letnik XXXV. (1915).

LJUBLJANSKI ZVON izhaja v svezkih po enkrat na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h četrti leta 2 K 30 h, za vse neavstrijske države po 11 K 20 h na leto.

Posamezni svezki se dobivajo po 80 h.

»Narodna tiskarna« v Ljubljani

Centralna mlekarina v Škottji Loki sprejme takoj izrjenega

kurjača.

Hišo

kupim v Poljanskem ali Sempeterkem okraju.
Cenjene ponudbe pod št. 50/1885 na upravnštvo »Slov. Naroda«.

Želodčna tinktura

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani stane od sedaj naprej steklenica 30 vinarjev.

Drobnina engross Bratje Schön, Dunaj I. Fischerstiege 8. dobavlja

volno, svilene in tkane trakove, sukanec.

1886

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las, 1 steklenica z navodom K 1-20. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, madio, mli, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega inbtl. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin žužne železnice, o. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Velika zaloga najmodnejših slaničkov.

Klobuke in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri priporočam

IVAN SOKLIČ.

133 Pristni Panamsa-slaničniki od 9 K do 50 K.

Priporočamo najnovejšo

zemljevide

naslednjih bojišč:

Freytagovo:	za cenó po pošti
Zapadno Rusko	1-20 1-30
Romunsko	1-20 1-30
Avstrijsko - in Nemško - Ru-	1-20 1-30
skih obmejnih pokrajin	1-20 1-30
Srbsko	1-50 1-60
Dardanelsko	—80 —90

Pošilja se le proti gotovini v naprej ali pa po povzetju.

Narodna knjigarna

V Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Ta svetiljka se na zunaj ne razločuje od drugih v prodaji se nahajajočih svetilk. Njene vrline so pa tako izjemne, da boste že po enkratnem poskusu zamogli razločiti Metax svetiljko od drugih.

Vrtnarja

na pristavo, neoženjenega se sprejme. Vstop takoj. — Ponudbe na: Baronico Vranyczany, Berislavičeva ul. 8. Zagreb. 1883

Oddasta se
dve meblovani sobi
z uporabo kuhinje.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 1887

Vabimo
rednemu občnemu zboru
Posojilnice

za sodni okraj Velikolaški in okolico reg. zadruga z neomejeno zavezo ki se vrši
dne 25. junija 1916 ob 2. uri popoldne v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Čitanje revizijskega poročila
Združne zveze.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši v smislu pravil § 36 pol ure pozneje brez ozira na zastopane deleže in navzoče združnike drugi občni zbor v istih prostorih in istim dnevnim redom. 1889

Načelstvo.

Hlapca

poštenega, zanesljivega k enemu konju sprejemem takoj. Sodavičarske obrti vajeni imajo prednost. Plača po dogovoru. **Janko Engelmann, sodavičar, Kranj.** 1867

Zeleznoto 1090
China vino

lekarnarja Piccolija v Ljubljani, prekaša vse slične preparate, ker vsebuje vedno naznanjeno količino železa in ima nesporno medicinsko vrednost.

Steklenica stane 2-40 K.

Kuplje se vsakokratno

vreče

Obvezne ponudbe z navedbo množine je poslati na Ljubljano, poštni predal 123. 1881

Hiša
v dobrem stavbenem stanu se kupi. Ponudbe s ceno na upr. »Slovenskega Naroda« na naslov »Crnovojnik« 1838.

10 sodov

1864

kislega zelja

in večja množina fine pristne slivovke na prodaj.

Vprašanja pod »Cenenost 14/1864« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Večje število
zabojev
(kišt) 1853

dobro izdelanih 48 × 50 × 35 cm velike preda takoj trdka
IGN. VOK
specialna trgovina šival. strojev in koles Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.

Pražena kava

zelo dobra, izdatna. Kavina zmes zrnate in žitne kave

5 kg za 18 kron

pošilja po povzetju: »Pražarna kave v Solnici, Češko.« 1884

Vabilo

na

občni zbor
»Zadružne tiskarne«
v Krškem,

R. Z. L. O. Z. v likvidaciji ki se vrši

dne 29. junija 1916 ob 10. uri popoldne v hotelu »Gregorič« v Krškem s sledečim dnev. redom:

- 1.) Bilanca za l. 1915.
- 2.) Poročilo likvidatorja o končani likvidaciji zadruge.
- 3.) Sklepanje o odpravi likvidacije.
- 4.) Prememba pravil.
- 5.) Volitev načelstva.
- 6.) Volitev nadzorstva.
- 7.) Slučajnosti.

Likvidator.

V KRŠKEM, dne 12. junija 1916.

Opomba: V slučaju nesklepnosti prvega občnega zbora, se vrši v smislu § 31 pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa brezpogojno. 1880

Modni salon F. Harborič

λ. Mildner nasled.

== Ljubljana, Mestni trg šte. 7. ==

pridoroča svojo veliko zalogo dunajskih modelov

svilnatih klobukov, slamnikov, kinčanih

in praznih oblik, cvetlic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Najnižje cene. Dobro blago!

Popravila točno in ceno.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica: K 8,000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižico in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.
Vloge na tekoči in tiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rečni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.
Podružnice:
Dubrovnik
Dunaj
Kotor
Metković
Opuzija
Spiljet
Šibenik
Zadar

ESKONTA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

BAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Skoraj nov
pisalni stroj „Pittsburg“
se prodaja. 1854
Gradišče št. 15/I, levo.

SODE

prazno od petroleja, jedilnega
olja in denat. spirita, kupuje v
vsaki množini po najvišjih cenah trdka

Ivan Jelačin,
Ljubljana, Rimska cesta št. 1.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne 2652

BLUZE

plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rijo, modne pred-
mete, športne klo-
buke in stoznike. Zelo solidna trdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Fine

otroške oblekce
in krstne oprave.

Krasne umetniške in vojne razglednice

na drobno in debelo

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic
na Kranjskem.

625

Za trgovce priznane največja in najcenejša izbira!

Selenburgova ulica 1
nasproti kazine.

Sv. Petra cesta 26.

Učiteljski list

sobo s hrano

za čas od 15. julija do 15. septembra t. l. —
Ponudbe na upravo „Slov. Naroda“ 1836

Kupi se dober

klavir.

Ponudbe z navedbo cene na upravo
„Slovenskega Naroda“ 1875

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12
in 16 kron; lasne podloge in
mrežice vseh vrst; „Neril“, barva
za lasne in brado od Dr. Drallea
po 2 in 4 K, lasne vode in masti;
Sampoon za umivanje las, šminke
in puder poulični l. t. d. priporoča

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško
službo je lokalni odprt samo za
prodajo blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 1/2 1 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldan.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
neznanje si, p. n. občasno, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo pod Trančo št. 2.
poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, travkov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Adrija

drogerija in fotomanufaktura

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča velike zaloge

desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin,
Formalinove pastilje, karbolova kis-
lina, karbolovo apno.

Potrebnice za postrežbo
bolnikov in ranjencev,
obvez in gumastega blaga,
konjaka, ruma in čaja.

Seroform, Fichtinin, Perolin.

Zadnikarjeve vrečice

— zoper golazen. —

Stubičke Toplice

zdravijo revmati-
zem, protin, ischias,
živčne in ženske
bolezni. 1646

biser hrvaških zdravilišč

Termalne in barske kopeli, masaža. —: Najradioaktivnejši vrelci Hrvaške.

Vsa oskrba od 8 kron dnevno.

Prospekte daje upraviteljstvo zdravilišča.

OVES

se nadomesti z melasnim
krmil, ki jih razpošilja
deželna centrala krmil,
Ljubljana, Turjaški trg
št. 3, v vrečah po 50 kg.
Cena je K 35— za 100 kg.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt let K 3— pol leta K 6— in celo leto K 12—.
Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in
Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki
dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.

Upravištvo lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Francišanska ulica 10/L

Popolne opreme

274

otroškega perila v zalogi za vsako starost

priporoča znana

trgovina s perilom

C. J. Hamann

LJUBLJANA, Mestni trg št. 3.

Ustanovljeno 1866.

Perilo lastnega izdelka.

ORCEVA KOLE
SO PA
LE
RAJBOLESA
A'GOREC
SPECIALNA TRGOVINA S
KOLESI in DELI
LJUBLJANA
MARIVETEREJE CESTA 14
POUŠČET- naspr. KOLZEJA

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavnica 8.000.000 kron. „

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondii okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razr. VI. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 14. in 15. junija 1916.

1/4 srečke K 40—, 1/2 srečke K 20—, 1/3 srečke K 10—, 1/6 srečke K 5—.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun in jih obrestuj - po

4 1/2 % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižico plača banka sama.

Nakazila vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršujejo se točno in najkvalitetneje.